

ONS BUITEN

MAGAZINE VOOR TUINDERS

VAN DE VOORZITTER

Veranderingen door werkzaamheden rondom het knooppunt de Nieuwe Meer

TUINTIPS

Voorjaarsklusjes: van tuinafval tot snoeien en van bemesten tot groene aanslag

HANDIGE INFORMATIE

Alles over het tuinseizoen in een grote overzichtelijke spread om te bewaren!

jaargang 12 | nummer 45 | maart 2024

INHOUD

- 4 KERSVERS**
Een tuinplan voor een sloophuisje
- 6 NATUURLIJK TUINIEREN**
Organisch afval
- 10 COMMISSIESERIE**
Aflevering 3: waterleliebeheer
- 14 WATEROVERLAST**
Een fotoreportage
- 16 HANDIGE INFORMATIE**
Nuttige info om te bewaren
- 18 JACHTLUST**
Perfecte combinaties

- 22 BINNEN IN ONS BUITEN**
Pendelen tussen Almere en Ons Buiten
- 24 KOOK KUNST**
Pasta jong lentegroen
- 26 TUINTIPS**
Alle voorjaarsklusjes
- 30 GROENTJES**
De klok gaat vooruit: het is lente
- 31 PUBERPORTRET**
Sonny's lievelingsplek

Illustratie cover: Sarah van Dongen - @sarahvandongenillustrations

Tuinpark Ons Buiten
Riekerweg 15
1066 BT Amsterdam
(020) 6174707
www.ons-buiten.nl
tuinpark@ons-buiten.nl

Bestuur

Hanneke Weber: voorzitter
voorzitter@ons-buiten.nl
Erik Hooijberg: vicevoorzitter

Secretaris

Saskia Boerma:
secretariaat@ons-buiten.nl

Penningmeester

Reno Vegting - penningmeester
penningmeester@ons-buiten.nl

Verzekeringen

Reno Vegting - verzekeringen
verzekeringen@ons-buiten.nl

Algemene zaken

Ruud van Buren
(020) 616 43 72

Groen

Erik Hooijberg:
groen@ons-buiten.nl

Communicatie

Saskia Boerma:
secretariaat@ons-buiten.nl

Technische zaken

Henk van der Raaij:
btc@ons-buiten.nl

Tuinoverdrachten

Jannie Dillen
overdrachten@ons-buiten.nl

Dagelijks beheer

René van Deinsen (020) 6174707

Redactie

Sonja Bijenhof (eindredactie), Rosa Groenewoud
en Rian Knop (opmaak), Babs Hogenkamp,
Astrid Mol, Lily van de Velde

Wil je een bijdrage leveren aan Ons Buiten?

Mail dan naar Sonja Bijenhof: sbijenhof@gmail.com

Met de Nieuwsbrief van Ons Buiten blijf je op de hoogte van alle nieuwtjes

Stuur een mail naar nieuwsbrief@ons-buiten.nl
om je voor deze nieuwsbrief aan te melden

Ons Buiten is opgericht in 1922

Ons Buiten | jaargang 12
nummer 45 | maart 2024

VAN DE VOORZITTER

Beste tuinders,

Voor u ligt alweer het lente-exemplaar van onze mooie glossy. Wordt u ook altijd zo blij als de post de glossy brengt? Heerlijk bladeren, de mooie foto's bekijken en de leuke verhalen en interviews lezen. Het lentenummer is altijd bijzonder, omdat dat betekent dat het seizoen weer staat te beginnen en we weer een tandje bij moeten zetten in de tuin om alles op orde te krijgen en te houden. Om goed op de hoogte te zijn en te blijven van de snelbewegende wereld om ons heen, wil ik u met klem aanraden om u te abonneren op onze maandelijkse Nieuwsbrief. De glossy komt eens per drie maanden, en dat is voor de actualiteit vaak te vroeg of te laat. De Nieuwsbrief komt halverwege elke maand en stelt u op de hoogte van de laatste nieuwtjes. sos

Met de aanstaande werkzaamheden rondom het wegenknooppunt de Nieuwe Meer gaat er veel veranderen voor het verkeer van en naar Ons Buiten. Bouwcombinatie TriAX heeft toegezegd haar uiterste best te doen ons goed en tijdig te informeren over afsluitingen, stremmingen en andere hinder. Dan kunnen wij het aan u doorgeven, maar dan moet u het natuurlijk wel bijtijds lezen. In de laatste Nieuwsbrief kon u bijvoorbeeld lezen over de veranderingen op de parkeerplaats, niet helemaal onbelangrijk. Op de website onder 'Media' kunt u zich aanmelden voor de Nieuwsbrief. Vul de gegevens van u en uw tuin in en u bent altijd op de hoogte!

Ik wens u allen een mooi voorjaar toe met prettig tuinweer, geniet ervan!

Met hartelijke groet,

Hanneke Weber

Tekst en beeld: ARIEN DE JONG
& CHARLOTTE DEKKERS

WIE? CHARLOTTE DEKKERS (53)
WAAR? BERTHALAAN

Charlotte kocht haar 'sloophuisje' in november 2022. Ze nam de tijd om zelf haar ideale huisje en tuin te ontwerpen. Met veel passen, meten en wat schuiven heeft ze toegewerkt naar het uiteindelijke resultaat. Eind april worden de laatste klussen gedaan en daarna volgt de inrichting. Ze hoopt er deze zomer nog te gaan wonen. Daar heeft dit buitenmens heel veel zin in.

Natuurlijk had Charlotte al veel eerder op Ons Buiten willen zitten, maar er zijn altijd omstandigheden die zo'n droom vertragen, weet deze kenner van de bouwwereld. 'Ik werk op het kantoor van een

vastgoedbedrijf en heb net mijn assistent-makelaarsopleiding afgerond. Daar zit ook een onderdeel bouwkundig tekenen bij en ik houd van dingen maken, ben ook creatief. En Ons Buiten heeft terecht regels waaraan bouwsels moeten voldoen. In overleg met en steun en tips van vooral Henk van der Raaij, Martin en Martin, en Sakis kreeg dit project langzaam vorm. Ook is het lastig om vaklui te vinden tegenwoordig. Eind april start de aftimmering en de plaatsing van keuken, badkamer en zonnepanelen. Daarna inrichting en details. Ik wil nog dit najaar beginnen met een kluscursus om het nodige zelf te kunnen doen.'

'Ik heb de afgelopen periode een tuinplan op schaal gemaakt. Daarvoor heb ik veel rondgekeken op het park en gesprekken gevoerd met andere tuinders om inspiratie op te doen.'

Buitengevoel

Charlotte heeft bij haar huis in Zuid geen tuin, alleen een klein luchtplaatsje. Ze verlangt echt naar het buitengevoel. 'Mijn ouders hadden een moestuin, ik vond het leuk om te helpen. En ik heb vroeger met mijn kinderen heel veel gekampeerd. Of mijn man en kinderen (21 en 23 jaar) net zo enthousiast worden als ik, weet ik nog niet. Ik probeer ze wel te verleiden. Mijn stiefzoon gaat nu soms mee en vindt het leuk.

Ik heb de afgelopen periode een tuinplan op schaal gemaakt. Daarvoor heb ik veel rondgekeken op het park en gesprekken gevoerd met andere tuinders om inspiratie op te doen. Tuinmentor Huib heeft ook meegekeken en -gedacht, heel waardevol!

Veel lol

Ook al zat ze nog niet op de tuin, Charlotte is meteen begonnen met de tuinbeurten. 'Dat is zo gezellig. We hebben een heel leuk groepje, spreken af via onze app en combineren stevig doorwerken met veel lol.'

Organisch afval is
voedsel voor de pissebed

NATUURLIJK TUINIEREN

Tekst: ERIK HOOIJBERG

Beeld: Internet en privécollectie Erik Hooijberg

In alle jaargetijden wordt er afval geproduceerd in onze tuinen. Zaden ontkiemen, planten groeien, bloeien en sterven af. Struiken en loofbomen verliezen hun bladeren in de herfst. Al dat afval komt op de bodem terecht en moet worden verwerkt. Vandaag nemen we een kijkje in de wereld van de opruimers.

Afval is voedsel

Afgevallen blad en ander tuinafval blijft niet eeuwig liggen. De overijverige tuinder kan het bijeen harken en afvoeren. Beter is het om het op de composthoop te gooien. Je kunt het beste de natuur zijn werk te laten doen, want in en op de bodem zijn bacteriën en schimmels druk in de weer met vertering. Onder onze voeten liggen enorme netwerken van schimmeldraden.

In de natuur wordt alles

gerecycled, hergebruikt, omdat afval ook voedsel is. Het moet alleen verwerkt worden tot hapklare brokjes, nutriënten, die weer opgenomen worden door bloemplanten, struiken en bomen. Er bestaat onder de grond een ware ruilhandel tussen schimmels en bomen, tot beider voordeel. Sterker nog: er bestaat wederzijdse afhankelijkheid. De boom kan niet zonder de schimmel en de schimmel niet zonder de boom.

Onderwereld van de tuin

in het boek 'De onderwereld van de tuin' schrijft Romke van de Kaa daarover het volgende: "Naast een wereld boven de grond, bevolkt door planten, insecten en vogels, bevindt zich in de tuin een tweede wereld: een ondergrondse gemeenschap van larven, wormen, schimmels, bacteriën, amoeben en geleedpotigen. Zonder dat wemelende leven onder het

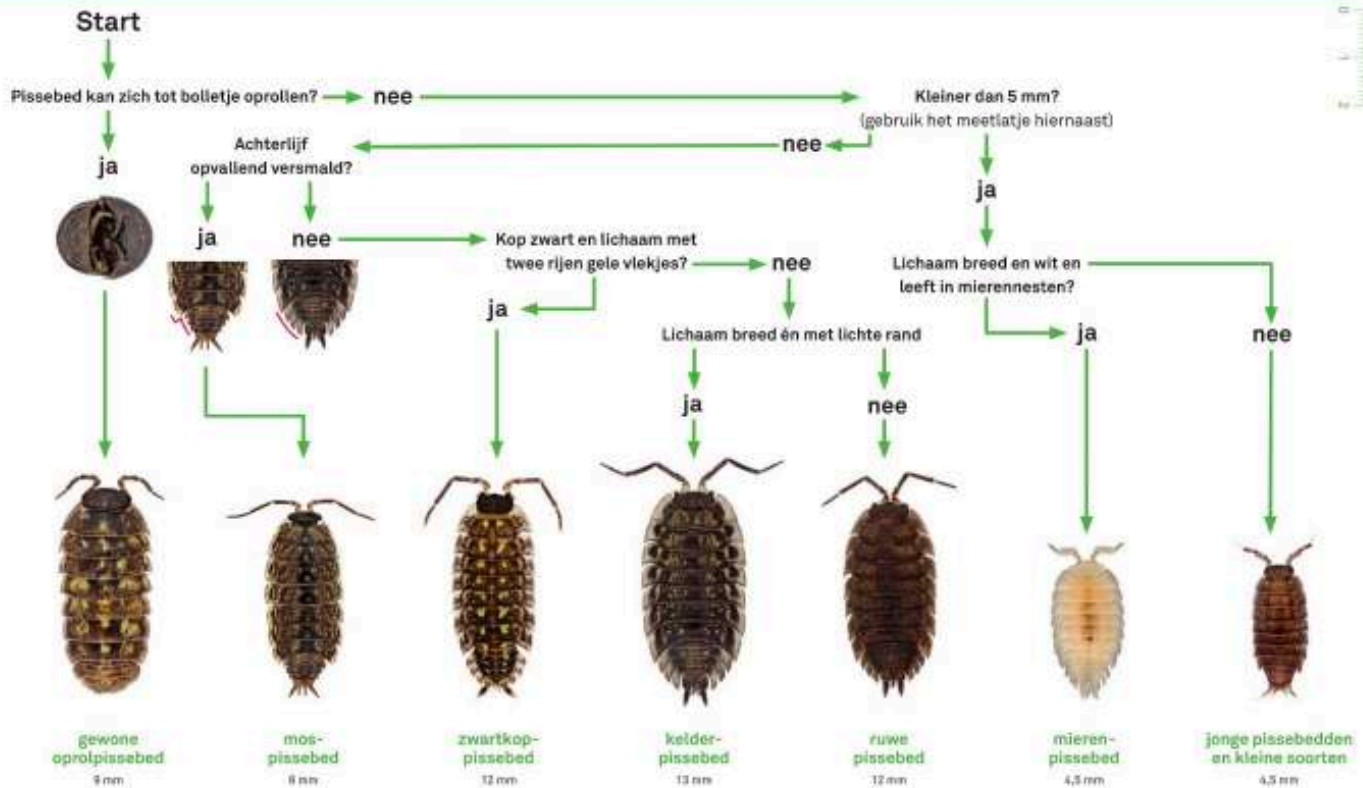
maaiveld zou plantengroei überhaupt niet mogelijk zijn."

Pissebedden zijn afvaleters

Er zijn veel dieren die afval eten; lekker makkelijk en de tafel is altijd

Tuinpissebedden

Bij twijfel zie aanvullende kenmerken: aan de achterzijde.

Met deze zoekkaart kun je tuinpissebedden makkelijk op naam krijgen. Begin bij start en beantwoord de vragen (bronnen: www.pissebeddenproject.nl en www.natuurwijzer.naturalis.nl en www.eis-nederland.nl).

**ONDER ONZE
VOETEN LIGGEN
ENORME
NETWERKEN VAN
SCHIMMELDRADEN**

gedekt. De regenworm trekt losse bladeren de grond in en verteert die in zijn gangenstelsel. Sommige mieren houden ondergrondse schimmelkolonies die gevoed moeten worden met organisch materiaal. En in de strooisellaag komen we aaltjes en pissebedden tegen die zich tegoed doen aan rottend hout en bladeren. Ieder kind kent pissebedden als spannende kriebelbeestjes en iedereen vraagt zich af waarom ze geen andere naam hebben gekregen.

Op Ons Buiten komen we met gemak vijf verschillende soorten pissebedden tegen die allemaal zeven paar gelijkvormige poten hebben en donker van kleur zijn. Zo is er de gewone oprolpissebed (9 mm) die zich bij verstoring kan oprollen tot een klein bolletje om zich te beschermen. En de mospissebed (8 mm) met een duidelijk versmald achterlijf. Verder de zwartkop-pissebed (12

mm) met een zwarte kop en een lichaam met twee rijen gele vlekjes. Dan nog de kelderpissebed (13 mm groot) met een breed lichaam en een lichte rand en de ruwe pissebed (12 mm) die geen zwarte kop heeft, geen versmald achterlijf en geen lichte rand. Je kunt ook

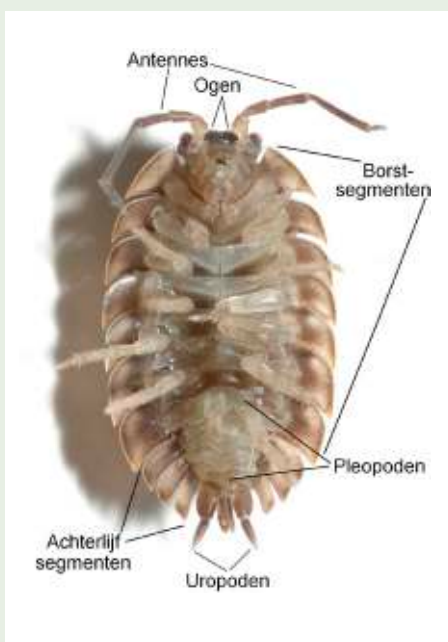

Kelderpissebed met gesegmenteerd lijf en tentakels en ogen op de kop. (Bron: Wikimedia Commons, the free media repository)

kleinere exemplaren vinden van andere soorten of onvolwassen dieren tot 4,5 mm. En misschien ook de bleekwitte mierenpissebed die zich ophoudt in de nesten van mieren en daar dankzij evolutionaire aanpassingen kan leven. Deze soort eet door mieren geproduceerd afval en houdt zo het mierennest schoon.

Pissebedden zijn kreeften en geen insecten

Nou ja: pissebedden zijn kreeftachtigen, waar ook andere schaaldieren (Latijn: crustacea) als de krab en de kreeft zelf toe behoren. Veel soorten pissebedden leven in zoet of zout water en hebben kieuwen voor de ademhaling. In Nederland leven er rond de veertig soorten en de meeste daarvan juist op land. Ook daar gebruiken ze kieuwen voor hun ademhaling en dat verklaart waarom pissebedden

Onderkant van een pissebed. De anatomie van een pissebed, in dit geval de kelderpissebed. Dit is een vrouwtje, wat te zien is aan de holte aan de buikzijde tussen de poten. In die holte wordt wekenlang de broedzak met de eitjes en nimfen meegedragen. Pleopoden worden gebruikt voor de ademhaling. Uropoden worden gebruikt om mee te drinken. (Bron: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1514545> (CC BY-SA 2.5))

altijd in vochtige omgevingen leven, bijvoorbeeld onder bloempotten, tussen de stenen van stapelmuurtjes en onder de schors van afgevalen takken. Te lang te droog betekent onherroepelijk de dood.

ETEN EN GEGETEN WORDEN IN DE VOEDSELKRINGLOOP VAN DE NATUUR

Pissebedden hebben een exoskelet

De pissebed heeft borstsegmenten met daaraan tweemaal zeven poten. De achterlijfssegmenten met daaronder de kieuwen (pleopoden genoemd) en de uropoden waarmee ze vocht kunnen afscheiden of juist water kunnen opnemen. Met de uropoden kunnen ze ook een smerig goedje uitscheiden ter verdediging tegen predatoren (roofdieren). Verder hebben ze twee antennes om de omgeving mee te verkennen en een paar ogen waarmee ze licht en donker kunnen onderscheiden. Het skelet van pissebedden zit aan de buitenkant en wordt een exoskelet genoemd, vergelijkbaar met een harnas.

Dat exoskelet is een hard pantser dat goede bescherming biedt tegen predatoren. Zo'n pantser groeit niet mee met de rest van het lichaam. Daarom vervelt een pissebed elke vier weken. Eerst aan de achterkant en twaalf uur later aan de voorkant, zodat er in elk geval steeds een gedeeltelijke bescherming overblijft. Een onvolwassen pissebed heeft zes paar gelijkvormige poten en door vervelling is er later plaats voor een zevende paar poten. Na iedere vervelling wordt de pissebed

donkerder van kleur. Soms vind je een fel gekleurde pissebed, prachtig mooi lichtblauw tot violet van kleur. Helaas zijn die besmet geraakt met het iridovirus waaraan ze na een paar weken zullen sterven.

Broedzorg en tafelmanieren

Een vrouwelijke pissebed produceert in de lente en in de zomer een eierlegsel. Per keer tot wel tweehonderd eieren die ze in een buidel onder haar lichaam opslaat. Bekijk de onderkant van pissebedden maar eens goed op zoek naar zo'n buidel vol minuscule eitjes. De eieren komen na een week of twee uit en de jonge pissebedjes blijven tot een maand in die buidel zitten. Ze eten dan de poep van moeder, waarin nog meer dan voldoende voedingsstoffen zitten. Afval is voedsel immers. Pissebedden worden gegeten door muizen, egels, vogels, kikkers en padden en verder door kevers, spinnen en duizendpoten. Eten en gegeten worden in de voedselkringloop van de natuur.

Meer kennis opdoen

Voor kinderen van 2-8 jaar is er een heel leuk ervaringsboek te koop bij het IVN: 'De wereld van de kriebelbeestjes'. Voor iedereen is de film 'Onder het maaiveld' een absolute aanrader. In de bioscopen was het de best bezochte documentaire van 2023. Het is een verbindend verhaal over de relatie tussen de mens en de natuur, en een gezonde bodem als basis van ons bestaan.

Heb je vragen of wil je meer weten? Stuur dan een e-mail naar groen@ons-buiten.nl

Beeld van de filmposter 'Onder het maaiveld' © M&N Media Group

SERIE: COMMISSIES OP ONS BUITEN

NATUURLIJK, SAMEN DE PADEN OP, DE SLOTEN IN

Tekst & beeld: Astrid Mol

Actionman Jochem: om een goede waterdoorstroming in onze sloten te bevorderen, verwijdert hij de waterlelie of zet deze in afgeslankte vorm terug in kratten of manden. Wie helpt er mee?

Dikke wortelstokken en stengels groeien uit tot er complete eilanden van waterlelies ontstaan.

Aflevering 3: Tuincontroles en tuinschouwers - waterleliebeheer

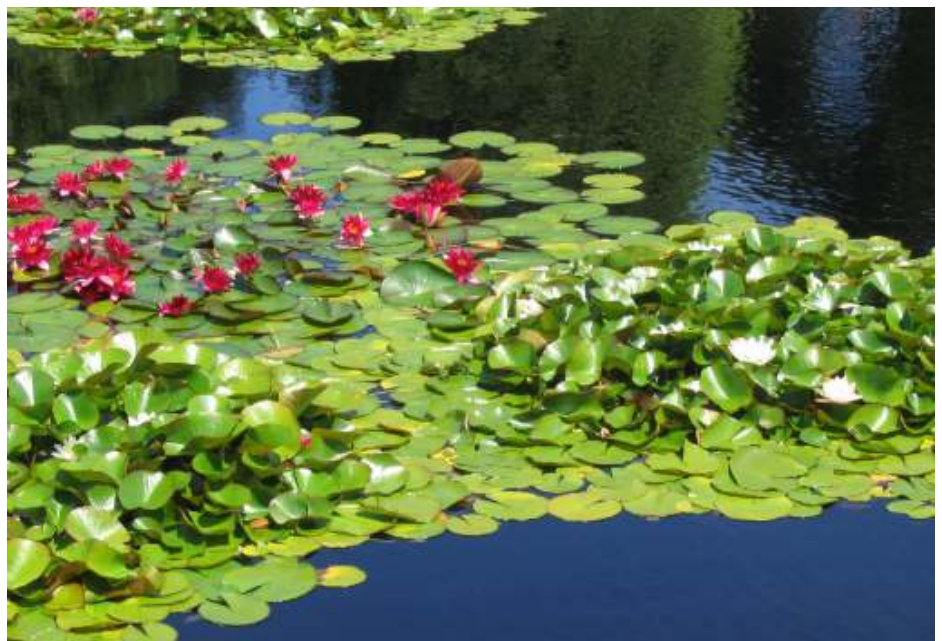
Zodra de temperaturen stijgen, steken de waterlelies hun mooie bloemhoofdjes boven het water. Wat zijn ze mooi! Maar onder water is het minder fraai. Lelies zijn woekeraars die, als je ze niet in toom houdt, de doorstroming van het water verhinderen. Dat is in de sloten op Ons Buiten het geval. Tuinder Jochem Udo gaat daar wat aan doen: de waterplanten verwijderen of beteugelen. Een klus die hij niet alleen kan doen. Dus: wie helpt er mee? Want alleen samen houden we het park mooi. En: als vrijwilliger krijg je niet alleen eeuwige roem, maar vooral veel voldoening.

Mooie en lelijke kant van de waterlelie

Als in de zomer de waterlelies (Nymphaea) de watersloten kleuren met hun prachtige bloemen, zijn we vol bewondering over zoveel schoonheid. Behalve wondermooi is de waterplant ook nuttig. Het blad houdt de zon tegen, waardoor het water minder snel opwarmt en er minder algengroei ontstaat. Het vormt ook een schuilplaats

voor vissen en ander leven onder water. Jammer genoeg heeft de waterlelie ook zo z'n lelijke kant. Wie onder de bloemenpracht kijkt, ziet onder water een oerwoud van wortels, wortelstokken en stengels. Die zorgen voor de verspreiding van de planten, maar zij kunnen zich zo uitbreiden dat een groot wateroppervlak overwoekerd raakt. Zo ontstaan er complete eilanden, waardoor het water niet goed kan doorstromen. Omdat Ons Buiten het afvoerputje is van de afwatering in de Riekerpolder naar de Nieuwe Meer, stijgt bij een slechte doorstroming de waterstand in onze sloten. Met als gevolg: een hoge waterstand in de tuinen...

**WIE ONDER DE
BLOEMENPRACT
KIJKT, ZIET ONDER
WATER EEN OERWOUD
VAN WORTELS,
WATERSTOKKEN EN
STENGELS**

Wondermooi, maar ook de waterlelie heeft zo z'n lelijke kant: onder water is het een woekeraar, waardoor hij op den duur de waterdoorstroming blokkeert.

De waterlelie: boven water mooi, onder water een woekeraar.

Gevraagd: helpende handen

Belangrijk voor het onderhoud van de sloten is het baggeren. Daar komt nu een taak bij: de waterlelie beteugelen. Hoe pak je zo iets aan? Dat vertelt Jochem Udo, voorzitter van de tuincontroleurs en tuinschouwers. Hij is belast met tuinklussen waar de meeste tuinders geen weet van hebben: wilgen knotten, wilgenstammen opschoneren, wilgenpoortenpad bouwen en verzorgen, zorg voor het vogeleiland (bij de eerste ingang) en voor de amfibieburcht naast de winkel. Verder verricht hij hand- en spandiensten waar nodig, en nu dus ook het beheer van de waterlelie. Jochem heeft de taak op zich genomen om de waterlelies in z'n geheel uit de sloten te verwijderen of in afgeslankte vorm terug te zetten in kratten of manden. Maar dat kan hij niet in z'n eentje, gezien de omvang van ons tuinpark en het aantal kilometers sloten. Daarom doet hij een beroep op medetuinders die zich betrokken voelen bij de natuur en die zich willen inspannen om ons park mooi te houden. Jochem: 'We kunnen niet van de tuinders verlangen dat ze zelf de sloot in gaan die bij hun

tuin hoort. Daarom zijn er vrijwilligers nodig om te helpen met de klus. We gaan eerst inventariseren bij welke tuin er waterlelies in de sloot zijn. Dan kan de 'eigenaar' bij de inventaris aangeven wat hij of zij wil: de waterplanten verwijderen, of terugzetten in een krat. Als je ze wilt terugzetten, dan kun je de daarop volgende jaren de waterplant zelf bijhouden. Je vist dan de krat uit het water en kapt de wortels die buiten de krat steken.' Je moet wel zelf voor een krat of mand zorgen. En een paar handvatten eraan is dan ook wel handig. Zit de lelie in de krat, dan vraagt-ie weinig onderhoud. Alleen in de herfst oude bladeren verwijderen en eens in de twee jaar de wortels snoeien die buiten de krat groeien.

Wat wordt er van je verwacht

Jochem zoekt vier sterke tuinders om twee aan twee de sloten in te gaan. Voorafgaand aan de werkzaamheden zijn er twee vrijwilligers nodig die inventariseren en die met de tuinders overleggen of de plant verwijderd moet worden of gedeeltelijk teruggezet. Wat wordt er van je verwacht als vrijwilliger lelieonderhoud? In de

Jochem zegt het met bloemen.

'WE KUNNEN NIET VAN DE TUINDERS VERLANGEN DAT ZE ZELF DE SLOOT IN GAAN. DAAROM ZIJN ER VRIJWILLIGERS NODIG OM TE HELPEN MET DE KLUS'

eerste plaats dat je een beetje lang bent. Jochem: 'De sloten zijn op sommige plekken zo'n anderhalve meter diep. Behalve dat je niet wilt dat het water aan je lippen staat, moet je ook kracht kunnen zetten om de planten los te wrikken. Dus spierkracht is ook belangrijk. En je moet niet bang zijn om nat te worden!' De klus gaat van start zodra de temperatuur stijgt en de waterplanten weer opduiken. Jochem: 'Het lelieseizoen loopt ongeveer van half mei tot half augustus. Dan willen we op zaterdagochtend het water ingaan van 9 tot een uur of 12. Het is zwaar werk - na een paar uur is het wel mooi geweest.' Jochem zorgt voor

de waadpakken (daaronder draag je gewone kleding) en gereedschap. Hij zegt: 'Wij verwijderen de lelie geheel of zetten een deel terug in krat of mand. Het afvoeren van het slootafval moet de tuinder zelf doen, net als met het tuinafval.'

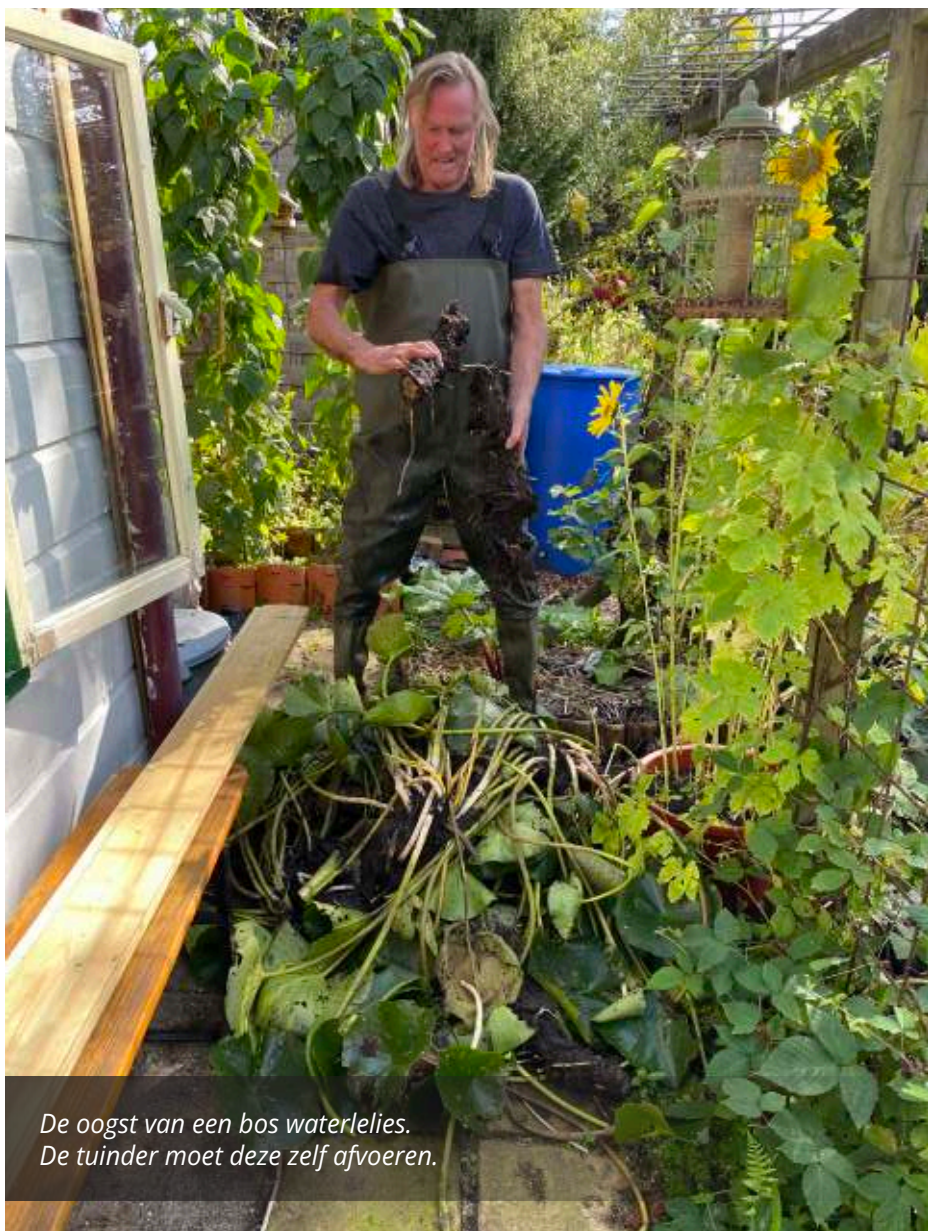
Laat wat van je horen

Jochem maakt het duidelijk: 'De sloot die grenst aan je tuin, hoort bij je tuin. Daar ben je verantwoordelijk voor. Tijdens de jaarlijkse tuincontrole kijken we naar de conditie van je tuin, maar ook naar de conditie van de sloot. Als je de tuin en de sloot inclusief oever- en waterplanten niet onderhoudt, dan word je erop aangesproken. Plus dat

het van invloed is op de verkoopprijs als je je huisje wilt verkopen.' Het is niet de bedoeling dat de waterlelie verdwijnt, maar dat hij in bedwang wordt gehouden. Dat geldt ook voor oeverplanten als de lisdodde, de gele of blauwe lis, en het riet. Jochem: 'Allemaal planten die goed zijn voor de biodiversiteit. Ze zorgen voor een gezonde en heldere leefomgeving, en trekken vlinders, libellen, kikkers en padden aan. Maar je moet ze wel onderhouden.'

Als je wordt benaderd door de inventarissen, kun je aangeven wat je wilt: de lelie verwijderen of intomen. Geef je geen gehoor, dan worden de planten verwijderd. Ben je niet in de gelegenheid om aan te geven wat je wilt, bijvoorbeeld door ziekte, houd dan contact met Jochem of via het secretariaat: secretariaat@ons-buiten.nl. Jochem: 'We kunnen niet achter de voordeur kijken. Als we weten wat er speelt waardoor je niet reageert, kunnen we daarop anticiperen. Het sociale aspect gaat boven de regels. Dus laat wat van je horen.'

In het voorjaar zullen de eerste inventarisaties worden gedaan. Hoe we dat gaan doen en waar we gaan beginnen, lees je in de nieuwsbrief.

*De oogst van een bos waterlelies.
De tuinder moet deze zelf afvoeren.*

Help een handje mee

Wil je meer betrokken worden bij het reilen en zeilen op Ons Buiten? En wil je helpen om de conditie van de sloten en de afwatering op peil te houden door waterlelies te ruimen?

Meld je dan aan bij **Jochem op tuinnummer 374** of doe een briefje in zijn brievenbus, ook op tuinnummer 374.

Alvast dank!

WATEROVERLAST & DRAINAGE

Tekst: SONJA BIJENHOF
Beeld: BABS HOGENKAMP

Afgelopen najaar en winter, met de vele regen, stonden er veel tuinen - en soms ook paden - op Ons Buiten onder water. Babs Hogenkamp maakte een rondje over ons park en legde het vele water vast. Hoog tijd om het een keer over drainagesystemen te hebben, dacht de redactie. In het zomernummer besteden we er uitgebreid aandacht aan: hoe leg je een drainagesysteem aan op je tuin?

HANDIGE INFORMATIE 2024

*De kantine, de winkel, de bieb, de werf;
al deze voorzieningen draaien dankzij
vrijwilligers. Als iemand niet kan komen,
doen we ons best om invallers te vinden.
Dat lukt niet altijd, waardoor openings-
tijden kunnen veranderen.*

HET TUINSEIZOEN

Het seizoen loopt van 1 april t/m de laatste vrijdag van oktober. In deze periode mag je ook in je tuinhuis overnachten. Buiten het seizoen, van eind oktober t/m 31 maart, is het park geopend van ma t/m vrij van 9.00-17.00 uur, op zon- en feestdagen van 11.00-17.00 uur. In de winter is alleen de hoofdingang op deze tijden open.

KWARTAALBLAD

Een keer in de drie maanden verschijnt de glossy. Bijdragen en reacties graag per e-mail naar Sonja Bijenhof: sbijenhof@gmail.com of via de bestuursbus bij het verenigingsgebouw.

FACEBOOK

Op de website vind je twee links naar onze Facebookpagina's. Via deze groepsaccounts meld je je aan. Het is uitdrukkelijk geen communicatiemedium van het bestuur.

WEBSITE

www.ons-buiten.nl wordt beheerd door één van onze tuinders. Er is een besloten deel voor leden. Hier vind je formulieren die je online kunt invullen. Andere kun je downloaden en ingevuld inleveren. Kijk op ons-buiten.nl/ledeninfo.

BESTUUR

Vragen aan het bestuur stuur je naar secretariaat@ons-buiten.nl. Je kunt ook per brief vragen stellen. Doe je brief in de brievenbus bij het verenigingsgebouw.

WIFI

Rondom het verenigingsgebouw is er gratis wifi. Zit je er verder van af, dan is een wifiversterker raadzaam. Het apparaatje zorgt voor een sterker wifisignaal.

BOMEN KAPPEN

Het is verboden om op eigen initiatief bomen te kappen. Kapvergunning aanvragen? Ga naar ons-buiten.nl/ledeninfo. En dan het formulier aanvraag kapvergunning. Mail naar btc@ons-buiten.nl of groen@ons-buiten.nl. Henk van der Raaij en Erik Hooijberg zorgen dan voor de aanvraag.

WATERLEIDING

Het water 'gaat erop' vanaf half maart tot half okt. Geef voor 31 aug. de watermeterstand door met het waterbriefje. Dat kan via e-mail: water@ons-buiten.nl, via het formulier op ons-buiten.nl/ledeninfo of met een briefje (verkrijgbaar in de kantine) dat je in de brievenbus bij het verenigingsgebouw doet. Niet vergeten, want te laat = boete!

BOUWCOMMISSIE VRAGEN?

Heb je vragen over de bouw of verbouw van je tuinhuis? Of wil je een schuur of kas neerzetten? Eerst even overleggen met de bouwcommissie op zaterdag van 11.00-12.00 uur in de kantine.

NIEUW OP DE TUIN

Alle nieuwe tuinders krijgen een mentor toegewezen. Doel hiervan is het begeleiden van vaak onervaren, nieuwe tuinders gedurende twee tuinseizoenen van april tot oktober. Meer weten? Stuur een e-mail naar secretariaat@ons-buiten.nl.

POST OP ONS BUITEN

Post van buiten wordt bezorgd in de brievenbus bij de hoofdingang. Heb je post voor het bestuur, een commissie of werkgroep? Gebruik dan de brievenbus bij het verenigingsgebouw. Het is niet de bedoeling dat tuinders post naar Ons Buiten laten (door-) sturen.

Komt er toch een keertje post, dan kan die binnen een maand worden opgehaald bij de bestuurskamer in het verenigingsgebouw. Bij niet-ophalen gaat de post retour afzender.

VERZEKERINGEN

Heb je schade door brand, storm of inbraak, download dan het formulier Informatie op ons-buiten.nl/ledeninfo. Voor vragen kun je een e-mail sturen naar verzekeringen@ons-buiten.nl.

AFVAL

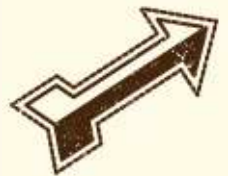
Huisvuil kun je van 1 april tot eind oktober op zondag 16.00-17.00 uur inleveren bij de vuilcontainers bij de hoofdingang. Dus géén tuinafval, glas of papier (glas- en papierbak tegenover hoofdingang). Tuinafval, chemisch afval, bouwafval, grofvuil etc. kan naar het afvalpunt Henk Sneevlietweg.

BIBLIOTHEEK

De bieb op het Vroegopplein heeft veel boeken in allerlei genres. Van half mei tot begin september kunnen tuinders gratis boeken lenen. Kijk voor **data en openingstijden** op het raam van de bibliotheek en de aankondiging in de nieuwsbrief.

JUBILEUMHUISJE

Het huisje is een logeerhuisje voor oud-tuinders, familieleden of kennissen van leden. Het huisje is te huren van vrijdag 3 mei tot vrijdag 27 oktober voor € 105,- per week. Inschrijven kan via het formulier bij Ledeninfo op ons-buiten.nl of met het formulier in de kantine.

WINKEL VAN S(CH)INKEL

Hier kun je - uiteraard tegen betaling - gasflessen omwisselen. Ook kun je terecht voor specifieke tuinartikelen of spullen voor je tuinhuis. Deze zijn zo veel mogelijk tegen kostprijs te koop, met kleine verhoging voor de onkosten. Voor accu's geldt dit goedkope tarief niet.

Openingstijden:

- maart t/m september: elke zaterdag 10.30-12.30 uur
- mei tot en met augustus: donderdagavond 19-20.30
- februari, oktober, november: laatste zaterdag van de maand van 10.30-12.30
- december en januari: gesloten

GROENAFVAL

Tuinafval kun je op je eigen tuin composteren. Zorg ervoor dat de composthoop niet zichtbaar is vanaf de laan. Grof, niet te composteren tuinafval zoals grote takken en stammetjes (max. 15 cm doorsnede) kun je van 1 oktober tot 1 mei inleveren op de werf. Dit tuinafval wordt gehakseld. Haksel voor bijvoorbeeld een tuinpad of een mulchlaag kun je gratis afhalen bij de werf. Bamboe kun je niet laten hakselen. Bomen die aan een ziekte zijn doodgegaan: niet laten hakselen maar afvoeren in overleg met beheerder René van Deinsen.

TUINCONTROLE

Elk jaar wordt er gecheckt of de tuinen er een beetje knap bij liggen. Het doel is dat Ons Buiten er aangenaam uitziet voor de tuinders zelf en voor bezoekers van buiten. Dat betekent onder andere geen hoge schuttingen, geen hoge heggen, geen afval, niet te veel onkruid, geen zichtbare composthoop. Er wordt het hele seizoen gecontroleerd.

BAGGEREN

Oktober is baggermaand. Elk jaar moet de sloot waaraan je tuin grenst, worden uitgebaggerd voor doorstroming van het water. Je kunt een baggerbeugel lenen bij de werf. Wel snel terugbrengen, zodat een andere tuinder dit klusje ook kan klaren. De bagger zorgt voor veel voeding en is overigens uitstekende grond om je tuin mee op te hogen. Je baggert tot de helft van de sloot vanaf de oever. Geef voor 31 oktober door dat je gebaggerd hebt. Dat kan met een e-mail naar baggeren@ons-buiten.nl, of via het formulier op ons-buiten.nl/ledeninfo. Je kunt ook een briefje (verkrijgbaar in de kantine) in de brievenbus bij het verenigingsgebouw doen. Niet vergeten, want te laat = boete.

NIEUWSBRIEF

De digitale nieuwsbrief verschijnt meestal maandelijks in je mailbox. Hierin staan bestuursbesluiten en mededelingen van de commissies, tips en aankondigingen van evenementen op ons tuinpark. Ontvang je geen nieuwsbrief? Kijk dan eerst bij de spam/ongewenste mail. Heb je zelf een tip of wil je een bijdrage leveren? Stuur je kopij per e-mail naar nieuwsbrief@ons-buiten.nl of post deze in de brievenbus bij het verenigingsgebouw met op de envelop de vermelding 'Nieuwsbrief Ons Buiten'. Bij urgent nieuws verschijnt de Nieuwsflits voor het allerlaatste nieuws. Hierin staan ook wijzigingen van evenementen, werkbeurten, openingstijden en dergelijke. Lezen dus!

GROENCONTAINER HUREN

Voor € 35 kun je bij de werf een groencontainer huren. Er zijn niet veel containers, dus het is raadzaam om dit gezamenlijk met andere tuinders te doen. De container is voor grote hoeveelheden tuinafval (dus geen zand, stronken, bouwafval, grote takken en kluiten). Vragen bij Henk van der Raaij of René Deinsen. De container wordt bij je laantje neergezet, je betaalt aan Henk of René. De volle container wordt na een paar dagen weer opgehaald of je brengt hem zelf terug naar de werf.

TUIN-GEREEDSCHAP

Op de werf kun je tuin-gereedschap lenen. Het gaat hierbij vooral om gereedschap dat je niet zo vaak nodig hebt.

KANTINE

Een broodje, een drankje, snoep of ijs, in de kantine is ruime sortering voor de inwendige mens.

Openingstijden (vanaf april):

- zaterdag 12.00-17.00 uur
- zondag 13.00-17.00 uur
- tijdens de zomervakantie is de kantine open van 5 april tot en met eind september op vrijdagavond van 19.00-01.00 als er vrijwilligers zijn die een bardienst willen draaien.
- tijdens evenementen aangepaste openingstijden
- tussen kerst en de eerste zondag van januari is de kantine gesloten.

DE WERF

De werf is het startpunt voor de zaterdagse tuinbeurten. Ook kun je hier tuingereedschap lenen, zoals een grondboor, een grasroller of kruiwagen. Meld je bij de magazijnmeester als je iets wilt lenen; deze maakt een notitie met vermelding van je tuinnummer. Is het tijd om te baggeren? Hier vind je baggerbeugels. Voor gereedschap en baggerbeugels geldt: zo snel mogelijk terugbrengen, maar zeker binnen een week. Takken inleveren kan tussen 1 oktober en 1 mei op zaterdag en woensdag.

Openingstijden:

- zaterdag en woensdag van 09:00-12:00 uur

ASPIRANT-TUINDERS

Op zaterdag 6 april, 4 mei, 1 juni, 6 juli, 3 augustus of 7 september kunnen aspirant-tuinders zich inschrijven voor een tuin op Ons Buiten. Kijk op ons-buiten.nl voor de procedure.

Vorige zomer was de perfectie in mijn borders behoorlijk zoek, wat betekent dat er dit voorjaar flink gespuit zal moeten worden om alle opdringerige types vaarwel te zeggen.

JACHTLUST

Perfecte combinaties

— SASKIA BOERMA —

Perfecte combinaties; wie is daar zo af en toe niet naar op jacht? Bijvoorbeeld naar de perfecte sneakers onder die nieuwe broek, een saus bij de pasta, een wijn bij de nieuwe haring, het romantische hotelletje voor een weekendje weg? In de natuur is het niet anders: de pad zoekt zijn perfecte poel, de mol het lekkerste grasveld, de uil een ideale boom om zich in te verstoppen en de vos een tuinpark met huisjes waaronder een fijn hol gegraven kan worden.

Persicaria Capitata

Geranium psilostemon

Persicaria

Als tuinder kun je heel gelukkig worden van perfecte combinaties van bloemen in je borders, maar hoe goed lukt dat? Steeds als ik denk: Zo, in deze border heb ik het voor mekaar, blijkt dat een jaar later toch weer anders. Hoe dat komt? De belangrijkste oorzaak is dat sommige planten veel meer ruimte zijn gaan opeisen dan de bedoeling was. In mijn borders zijn dat de overenthousiaste, zichzelf verspreidende soorten zoals Persicaria (duizendknoop), herfstasters en de Strobilanthes (trompetkruid).

Ik ga op zoek naar planten die de perfecte combinatie vormen met dat wat mag blijven staan

Bijzondere planten zoals Geranium psilostemon met mooie paarsrode bloemen, zachtgele lupines of de roze teunisbloem houden het - als je geluk hebt - zo'n drie jaar vol om daarna voorgoed te verdwijnen. In het verleden hielden de niet helemaal winterharde soorten als de lobelia's het na een strenge winter voorgoed voor gezien, maar dat gaat met de milde winters van tegenwoordig beter; zelfs eenjarige zie je nu soms gewoon het volgende jaar weer opduiken. Natuurlijk hoeft het maar een paar dagen stevig te vriezen en je tere favorieten blijken voorgoed afscheid genomen te hebben van je tuin.

Vorige zomer was de perfectie in mijn borders behoorlijk zoek, wat betekent dat er dit voorjaar flink gespit zal moeten worden om alle opdringerige types vaarwel te zeggen. Dat betekent niet dat ze op de composthoop zullen belanden; voor sommige heb ik wel een hoekje ergens in de tuin waar tot nog toe niet te veel aandacht aan besteed is. Voor andere probeer ik tegenover mijn tuin op de Westsingel een plek te vinden en ook zal ik wat pollen naar de ruiltafel in de wandeltuin brengen. Wie daar een van mijn afdankertjes weghaalt, is dus gewaarschuwd: deze plant geef je een vinger en dan neemt hij voor je het weet je halve border in beslag.

**STEEDS ALS IK DENK:
ZO, IN DEZE BORDER
HEB IK HET VOOR
MEKAAR, BLIJKT DAT
EEN JAAR LATER TOCH
WEER ANDERS**

Voor de gaten die er door het spitwerk zullen ontstaan, ga ik op zoek naar planten die de perfecte combinatie vormen met dat wat mag blijven staan. Maar hoe vind je die? Op de 'tuinplank' in mijn boekenkast staat het boek 'Creatieve Combinaties, 101 inspirerende ideeën voor harmonieus tuinieren' van Julia Voskuil. Met zoveel ideeën moeten er wel voldoende suggesties voor een paar gatenvullers te vinden zijn. Het leek een goed idee om in dit boek op zoek te gaan naar planten die naast al aanwezige borderlievelingen voor het gewenste resultaat kunnen zorgen.

Al bladerend zie je van alles wat jachtlustopwekkend is, maar inmiddels weten mijn (licht)groene vingers dat je op onze zure veengrond af moet blijven van kalkminnaars zoals het Zeeuwse knoopje, gipskruid en ridderspoor. Voorts moet je rekening houden met de maanden waarin de bloei voorspeld wordt en de hoogte van de kandidaten. Ervaring heeft geleerd dat vooral kwekers je een langere bloeiperiode voorspellen dan in de praktijk blijkt en de voor veengrond geschikte soorten worden vaak op zijn minst zo'n tien centimeter hoger dan voorspeld. Verder ben ik toch vooral op zoek naar bloemen die ook voor de medebewoners van mijn tuin aantrekkelijk zijn; eetbare planten dus voor alles wat er rondzoemt en mij toefluit als het even meezit.

Al zoekend en bladerend heb ik besloten dat naast de *Acanthus mollis*, die in de zomer bloeit (als hij daar tenminste zin heeft) een groepje herfstanemonen voor een behoorlijk perfecte combinatie kan zorgen. En dat zeker als het de helderwitte hybride *Honorine Jobert* is. Deze kan wel wat schaduw verdragen en als ik bijtijds een tak van de ook steeds maar hoger en breder wordende glansmispel, oftewel *Photinia Fraseri*, afzaag, moeten die twee er samen wat moois van kunnen maken. De deskundigen schrijven bovendien dat *Acanthus* en herfstanemoon zeker bezocht worden door allerlei kleine rondvliegers, zodat dit ook voor hen een behoorlijk ideale combinatie kan zijn.

Acanthus mollis

Anemone Honorine Jobert

BINNEN IN ONS BUITEN

— Tekst en beeld: BABS HOGENKAMP —

Op een koude en natte dag ben ik op bezoek bij Anita en Leo Ruck aan de Generaal Ophorstlaan. Net op tijd, want er staat een fijne trip richting zon en warmte op stapel. Nu doen we het met de warmte van een kachel en we voeren het gesprek in hun mooie tuinhuis. Grote afwezige is Sonny, kleinzoon, die vaak bij opa en oma op de tuin te vinden is.

Het gesprek met Anneke en haar man Dirk vindt plaats op hun prachtige tuin, waar de planten volop in bloei staan. Het is ook pas augustus. Dus mooi op tijd om foto's van kleurige bloemen en planten te maken. Dat dit door de warme nazomer geen haast had, konden we van tevoren niet bedenken.

Vanaf wanneer hebben jullie dit huisje?

Anita: 'We waren hier al regelmatig op bezoek bij mijn ouders die een

huisje hadden aan de Dinalaan. Ik kwam hier al vanaf mijn 14de. Eind '73 had mijn vader voor 400 gulden een sloophuisje gekocht en hij heeft toen een nieuw huisje gebouwd. Maar toen ik met Leo trouwde en we kinderen kregen, werd het tijd om op eigen benen te staan. We kochten een mooi huisje waar we nu nog steeds met heel veel plezier naartoe gaan.

Wij zijn echte Amsterdammers en woonden in de Staatsliedenbuurt. Daar hebben wij elkaar ook ontmoet. Ik was bevriend met Leo's zus en ik kwam vaak bij haar over de vloer. Leo en ik zijn later bij het gezin in gaan wonen. Dat was erg leuk en gezellig, maar het werd wel wat krap toen we kinderen kregen. De huizen waren niet groot en behoorlijk gehorig, wat met twee jonge kinderen niet ideaal was.'

Leo: 'We waren dan ook heel blij dat we met de kinderen vaak naar opa en oma op de tuin konden gaan. Heerlijk voor de kinderen om buiten te spelen en voor ons ook nog eens ontzettend gezellig. En toen kregen we in 1987 na drie jaar wachten een eigen huisje. Onze kinderen waren toen 3 en 8 jaar. We hebben heel goede herinneringen aan die tijd. We hadden ontzettend fijne burens: Robbie en zijn vrouw Dien Bontjes. Zij hadden ook twee jonge kinderen, en dat was met de onze dikke pret. Alles deden zij

WE GENIETEN NU VAN DE TUIN MAAR MISSEN WEL DE GEZELLIGHEID VAN VROEGER

samen. Helaas is Robbie veel te vroeg overleden.

Anita: 'Leo en ik doen samen het tuinonderhoud, maar Leo weet meer van de planten, dus hij is meer in de tuin bezig. In onze begintijd werd er toezicht gehouden door de heer Van Oorschot. Het was toen allemaal wat strenger en strikter. We hadden een rijtje dennenbomen en dat mocht eigenlijk niet weg, maar de fruitbomen moesten wel weg. Uiteindelijk mochten de dennenbomen toch weg, want - zei de heer van Oorschot - 'dennenappels zijn fruit.'

In 1992 verhuisden we naar Almere waar toen veel Amsterdammers naartoe vertrokken. Maar we hadden alles nog in Amsterdam, dus we leefden het hele seizoen op de tuin. Wendy en Remon hebben beiden de basisschool in Amsterdam afgemaakt. Maar toen Wendy naar de middelbare school in Almere ging, moest ze dus tijdens het seizoen vaak met de trein. En buiten het seizoen reisde Remon van Almere naar Amsterdam... Toen ze beiden op de middelbare zaten, konden we alleen de weekenden naar de tuin. En nu hebben we weer meer tijd en gaat onze kleinzoon Sonny vaak mee. Vanaf zijn geboorte is hij heel graag

op de tuin. Hij is nu 4 jaar en gaat naar de basisschool, dus daardoor is hij hier vaak in het weekend en in de vakanties.

We genieten nu van de tuin, onze kleinzoon en af en toe een reisje naar de zon, maar missen wel de gezelligheid van vroeger. Er was toen meer saamhorigheid en tuinders verbleven vaker en langer op de tuin. De tuinders van nu zijn meer op zichzelf en ook vaak minder op de tuin. Maar de sfeer is goed en er zijn nog steeds leuke activiteiten voor oud en jong.'

KOOK Kunst

Tekst en illustraties:
LILY VAN DE VELDE

Het is weer lente! Als ik dit schrijf, is het weliswaar pas begin februari, maar in mijn woonkamer komt voorzichtig een bos forsythiatakken tot bloei. En buiten zag ik hier en daar al een heel vroege narcis staan. Ook in mijn eigen tuin zaten er al dikke purperroze knoppen in mijn schoenlappersplanten. Genoeg inspiratie in elk geval om over een lekker lentegerecht na te denken.

Pasta met alle frisse en pittige jonge blaadjes die net boven de grond uitkomen! Je kunt gaan wildplukken en op zoek gaan naar bijvoorbeeld daslook, zevenblad en zuring. Let wel op dat je dat niet in de buurt doet waar mensen hun honden uitlaten, in verband met hondenurine...

Maar als je dat een beetje te spannend of ingewikkeld vindt, dan kun je het recept ook met waterkers, raapstelen, postelein, babyspinazie en rucola maken. Die zijn gewoon in de winkel te verkrijgen. Ter garnering kun je er op het laatst madeliefjes en hondsdraf overheen gooien. Hoe lente wil je het hebben? Ik heb deze keer linguine gebruikt, maar andere variaties pasta kunnen ook.

Ook nog een tip bij de bereiding van dit gerecht: een beetje van het bladgroen achterhouden om er rauw overheen te doen. Rauw is het blad meestal pittig, knapperig en groen, gaar wordt het zoeter en zachter. Het is leuk om die verschillende smaken in één gerecht te verwerken.

Pasta jong lentegroen

(hoofdgerecht voor 4 personen)

125 gram schoon jong
lentegroen per persoon
100 gram pasta per persoon
citroen (bio)
zeezout
peper
olijfolie
pecorino
(knoflook)

Breng een pan water aan de kook en doe er een klein handje zout bij. Kook per persoon 100 gram pasta beetgaar volgens de aanwijzing op de verpakking. Maak terwijl de pasta kookt (of doe dat vooraf) alle groenten schoon - was ze, ris eventuele harde nerven eruit en snijd wat kleiner indien nodig.

Als je de pasta afgiet, is het belangrijk dat je een paar lepels kookvocht bewaart. Dat wordt straks je saus.

Doe nu een scheut olie in de pastapan. Laat daarin even de knoflook héél licht glazig worden. Maar als je veel daslook gebruikt, laat dan de knoflook achterwege!

Haal dan je groene blaadjes even door de olie, net dat ze glanzen. Dat kost minder dan een minuut. Rasp er wat citroenschil door en doe de pasta terug met het bewaarde kookvocht. Roer alles met een tang goed door elkaar, zodat de saus een beetje gaat binden.

Voeg nog een scheutje lekkere olie toe en zet het vuur uit.

Rasp er dan 40 gram pecorino over en maal flink wat peper.

Schep om, proef of er zout bij moet of misschien een kneepje citroen? Serveer met de bloemetjes en extra pecorino.

Tuintips

— ASTRID MOL —

Voorjaarsklusjes

Op uw plaatsen, af:

- Kuipplanten mogen na de ijsheiligen (11-14 mei) naar buiten.
- Zomerbloeiende bloembollen planten, ook na de ijsheiligen.
- Groenblijvende heesters en coniferen planten.
- Tuinplanten zaaien en (ver)planten.
- Gazon: maai wekelijks het gras en verwijder mos. Door in april of mei te verticuteren, verwijder je het mos en ondergrondse wortels.
- Klimplanten gaan nu groeien, geleid ze goed en bind ze aan. Zet ook steunen bij vaste planten die hoog groeien.
- Verwijder de wilde scheuten bij rozen en bomen en bemest de haagplanten.
- Veeg bladafval van gazon en borders.
- Vroegbloeiende heesters zoals camelia, rododendron en forsythia na de bloei snoeien. Taxus weer wat in vorm knippen. Ook groenblijvende hagen kunnen nu gesnoeid worden. Kijk voor je gaat snoeien goed of er geen vogelnestjes in zitten.
- Borders bemesten met voorjaarsmeststof. Organische korrelmeststof is handig te strooien en wordt langzaam

door de bodem opgenomen. Kalk strooi je zo nodig in het najaar.

- Groene aanslag verwijderen van terras, tuinpad en tuinmeubelen. Niet met azijn, soda, bleekmiddel of Biotex, maar met groene zeep. Maak een sopje, borstel het in met een handborstel of luiwagen, laat even intrekken en verwijder het met de tuinslang.

Camelia

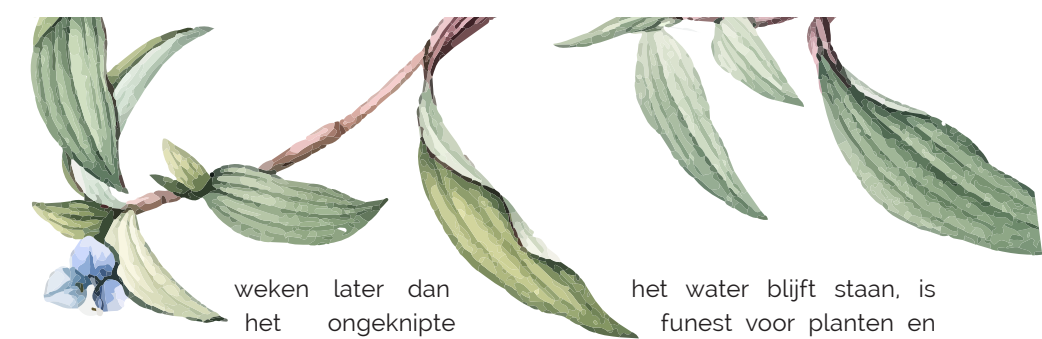
Onkruid te lijf

Het is lente en de tuin komt weer tot leven. Werk aan de winkel! Dat geldt zeker voor het onkruid verwijderen. Je kunt schoffelen, maar wieden is beter: trek het onkruid met wortel en al uit de grond. Zit de wortel diep, zoals bij paardenbloem of heermoes, gebruik dan een schepje of onkruidsteker en trek het onkruid uit de grond. Laat heermoes een tijdje op de grond liggen voor je het afvoert. De wortels zitten boordevol mineralen en die zijn goed voor de bodem. Bij hardnekkig onkruid is een handcultivator (drietandig harkje) handig. Onkruid mag niet op de composthoop. Je voert het af naar het afvalstation, gooit het thuis in de groencontainer of je huurt een container op de werf en gooit het daarin.

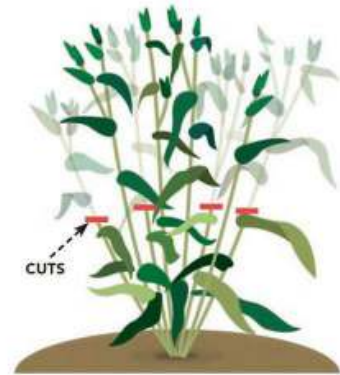
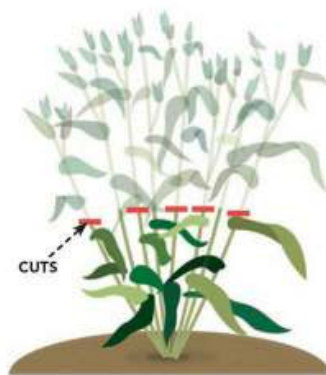
Op de Engelse toer

Vroegbloeiende planten (planten die vóór de langste dag bloeien) kun je een paar keer in het seizoen laten bloeien door de zogeheten 'Chelsea chop' toe te passen. Dat kan van eind mei tot uiterlijk 21 juni. Met deze Engelse snoeimethode vertraag je de bloei een aantal weken. Dat kan op twee manieren: je kunt de plant na de eerste bloei tot net boven de grond afknippen. Nogal rigoureuus, maar na een paar weken zie je er niets meer van. Durf je dat niet aan, dan kun je een paar weken voor de eerste bloei de plant gedeeltelijk terugknippen. Het geknipte deel bloeit dan een paar

weken later dan het ongeknipte deel. De plant krijgt meer zijstengels, stevigere stengels en meer bloemen.

het water blijft staan, is funest voor planten en heesters. De wortels rotten weg of bevriezen in de winter. Er zijn verschillende manieren om met

Regen, regen en nog eens regen

Afgelopen zomer en winter heeft het zoveel geregend dat veel tuinen onder water stonden. Een bodem waarin

een te hoge waterstand om te gaan. De tuin ophogen met tuinaarde is er een van, maar dat is een flinke klus. Je kunt ook planten en struiken planten die van natte voeten houden. Bijvoorbeeld koninginnenkruid, moerasspirea, kattenstaart, eendagsbloem en hortensia. Je kunt deze bloeiers combineren met bladplanten zoals hosta, siergrassen voor vochtige grond, hangende zegge, gierstgras en pijpenstrootje. Varens die van vochtige grond houden, zijn de wijfjes- en mannetjesvaren, en de struisvaren.

Tips tegen wateroverlast

- Plant meer groen aan. Meer groen betekent meer wortels in de grond die het water in de tuin kunnen opnemen.
- Leg een groendak aan met biologische sedumcassettes. Sedumplanten slaan

Sedum

veel water op in hun bladeren. Hiermee vang je tussen de 15 en 100 liter regenwater per m2 op.

- Spit de grond met een spitvork of rechte schep zodat deze beter waterdoorlatend wordt.
- Boor met een grondboor gaten in de bodem, hoe dieper, hoe beter. Vul deze met een pvc-buis met schelpen of grind. Zo zakt regenwater sneller naar diepere bodemlagen.
- Voor de harde werkers onder ons: maak een ondergrondse opslagtank voor regenwater die je in de zomer met een pomp weer gebruikt voor beregening. Of leg een drainage aan. Een wateropvangsysteem met infiltratieblokken zoals Hydroblob hoeft je niet aan te sluiten op het riool. De blokken zuigen zich vol met water en laten het langzaam verder in de bodem zakken.

Lentemenu voor vogels

Voor veel vogels is de lente een intensieve periode. Een nest maken, broeden, jongen voeren. En dat terwijl er nog niet veel insecten zijn om te eten. Help de vogels een handje door ze bij te voeren. Nu hebben ze behoefte aan eiwitten (bijvoorbeeld gedroogde insecten), energierijk voedsel zoals rozijnen en noten, en kalk (vergruisde eierschalen). Je kunt een lentemengsel maken met haver, gedroogde insecten, rozijnen en noten. Smelt ongebruikt frituurvet, doe al het lekkers erin en giet het in een glazen pot. Hang het potje niet in de zon, want dan smelt het vet en dat komt dan op de veren.

Verder hebben vogels beschutting nodig als ze eten. Zet of hang het vogelvoer in een hoekje met struiken of hang het op in de klimop. Dan kunnen ze rustig eten en weer veilig wegvliegen. Houd ook rekening met hoog- en laagvliegers. Het roodborstje blijft graag laag bij de grond. Let op: rozijnen zijn schadelijk voor honden, dus zorg ervoor dat ze niet bij het vogelvoer kunnen.

Vogels voeren

Apk voor de vijver

Check de vijver of alles nog heel is en er geen lekkages zijn. Verwijder afgefallen blad en haal de waterplanten die te groot zijn geworden eruit of deel ze op in kleinere stukken. Te veel planten werkt nadelig op het biologische evenwicht. Een optimale situatie van beplanting is 1/3 deel van het wateroppervlakte, variërend in zuurstofplanten, lissen en waterlelies. Per kubieke meter moeten er vier zuurstofplanten staan om het

water helder te houden. Als er algen in het water zitten, gebruik dan een anti-algmiddel. Ben je nog op tijd en zijn er nog nauwelijks algen? Gebruik dan een preventieve oplossing.

Katten in de tuin

In het voorjaar vallen veel uitvliegende jonge vogels ten prooi aan katten. Laat de kat dus niet vrij over het tuincomplex rondlopen. Als je een kat hebt, houd hem aan de lijn en doe hem een halsband met een belletje om. Gebruik geen nestkastjes of vogelvoerplaatsen. Geen kat in huis? Dan kun je zorgen voor een vogelveilige tuin. Geef voer op een open, overzichtelijke plaats, zodat de vogels de kat zien aankomen.

Vijver

Hang nestkasten minstens twee meter hoog, zodat katten er niet bij kunnen. Plaats een 'kattengordel' of een kraag van afstaand gaas om een boomstam. Daarmee voorkom je dat katten bij een nest kunnen. Denk ook aan huis-tuinen-keukenmiddeltjes, zoals het strooien van citroenschil of koffiedik, of plaats planten die een citroengeur verspreiden, zoals ooievaarsbek, vuurwerkplant, citroenverbena en wijnruit. Helaas is de werking van deze alternatieven kort.

In de moestuin

In juni kun je veel groenten die je eerder hebt (voor)gezaaid, uitplanten in de moestuin. Snijbonen, sperziebonen, courgettes, pompoenen, komkommers, suikermais en tomaten: allemaal in de volle grond. Ook kun je nu spruitjes, diverse soorten kool, bloemkool en knolselderij uitplanten. Zorg dat er

bodembedekker als je het weet in te tomen. Maar zie je het liever vertrekken, graaf het dan niet uit. Door het omspitten van de grond breken er stukjes wortel af die allemaal weer uitgroeien tot een nieuw plantje. Een mooiere en minder tijdrovende manier om zevenblad te bestrijden, is door er planten bij te zetten die concurrenten zijn van de zevenblad. Zoals de zachte acanthus met grote bladeren die het zevenblad in de schaduw zetten. De knopige ooievaarsbek en de rotsooievaarsbek doen hun werk ondergronds. Ze maken een dikke laag wortels die de wortels van zevenblad laten verdwijnen. Hetzelfde doet de Persicaria. Dat is geen bodembedekker, maar een gigant die twee meter hoog kan worden.

Biodiverse tuin

De biodiversiteit in je tuin vergroot je met wilde planten die zorgen voor voeding voor veel dieren. Een 'wilde' tuin betekent niet een onderhoudsvrije tuin. Maar je kunt jezelf minder werk bezorgen door planten die woekeren in potten of manden in de grond in te graven. Verwijder ook de uitgebloeide bloemen, behalve als ze fruit of zaden produceren waar dieren zich mee voeden. Weinig omkijken heb je naar daslook, maar verwijder wel ongewenste zaailingen om woekeren te voorkomen. De rolklaver groeit in gazons. De geelrood gestreepte bladeren trekken vlinders en bijen aan. Kaardebollen en distels zijn zelfzaaiend. Ze worden vrij hoog, dus achter in de

Distelvlinder

Ooievaarsbek

genoeg te drinken valt voor zaailingen die zich net gaan ontwikkelen en voor pas verplante gewassen. Geef zorgvuldig water, want vochtigblijvende grond kan de schade van valse meeldauw aan courgettes, komkommers, erwten, pompoenen en koolrapen beperken. Bescherm op tijd de aardbeien door er netten over te spannen, want vogels zijn dol op de zomerkoninkjes. Kweek ook eens gele of witte aardbeien. Die zijn minder aantrekkelijk voor vogels en smaken net zo lekker.

Leven met zevenblad

Zevenblad woekert vrolijk je tuin door als je er niets aan doet en is een prima

de bloei flink terug.

GROENTJES

Tekst: RIAN KNOP

DE KLOK GAAT VOORUIT, HET IS LENTE!

Twee keer per jaar zetten we de tijd naar onze hand, want dan verzetten we de klok een uur. Mensen komen daardoor soms te laat of te vroeg op hun afspraken. Ook zijn er mensen die er last van hebben: hun ritme is helemaal ingesteld op 'de oude tijd' - het kost ze moeite om te wennen.

Waarom verzetten we de klok eigenlijk?

De eerste keer dat de zomertijd werd toegepast, was in de Eerste Wereldoorlog. De Duitse regering voerde de zomertijd in, omdat het praktischer en goedkoper was. Als de klok een uur vooruit werd gezet, was het langer licht buiten. Daardoor ging de zon bijvoorbeeld niet om 21.00 uur onder, maar pas om 22.00 uur. De 'echte' tijd is de wintertijd. Tijdens de Eerste en de Tweede Wereldoorlog heeft de zomertijd in verschillende Europese landen bestaan. In 1946 werd de zomertijd afgeschaft. Bijna dertig jaar later werd hij weer ingevoerd vanwege de oliecrisis, waarin het belangrijk was om energie te besparen. De eerste landen die de zomertijd invoerden, waren Spanje en Albanië in 1974. Andere landen volgden langzaam het voorbeeld, zo ook Nederland in 1977.

Voordelen van het verzetten van de klok

Mensen klagen vaak over de zomertijd, omdat ze een uur korter kunnen slapen. In de nacht van zaterdag op zondag in het laatste weekend van maart gaat de klok namelijk een uur vooruit. Dat is dit jaar op eerste Paasdag. Dat maakt het wat makkelijker, want je hoeft de dag erna niet meteen naar school.

Vooraf kinderen en ouderen hebben last van de verandering van tijd. Er zijn veel mensen die ervan balen dat ze weer aan de nieuwe tijd moeten wennen, maar de zomertijd heeft ook voordelen. In de maanden april tot en met oktober maken we goed gebruik van het daglicht. Ook is de zomertijd goed voor het milieu, doordat we energie besparen. We doen namelijk minder vroeg het licht aan! Wanneer de wintertijd ingaat op de laatste zondag van oktober, is dat opnieuw een voordeel. 's Ochtends is het weer eerder licht en hierdoor zit je niet nog om 09.30 uur 's ochtends in het donker op school.

Gaat de klok voor- of achteruit?

Deze vraag blijft voor sommige mensen lastig. Want moet de klok terug of vooruit gezet worden? Er bestaan verschillende ezelsbruggetjes om dit te onthouden. Eén daarvan is: in het **voor**jaar zet je de klok **voor**uit.

Blijven we dit doen?

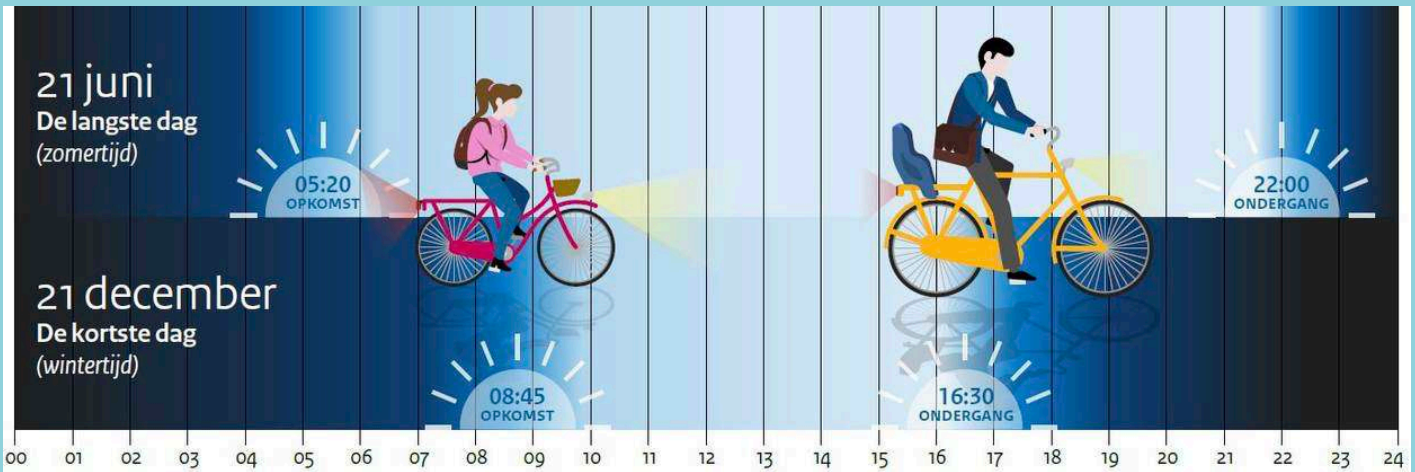
Niet in alle landen wordt er gebruik gemaakt van zomer- en wintertijd. Omdat

er best veel mensen last hebben van het verzetten van de klok, denkt de regering erover om dit af te schaffen. Maar dat doet ze pas als ze weet of de landen om ons heen het ook afschaffen. Anders zou je, als je bijvoorbeeld naar België rijdt, telkens de klok moeten verzetten. En dat wordt te lastig. Wat vind jij? Welke tijd zouden ze moeten kiezen? Zomer- of (de echte) wintertijd?

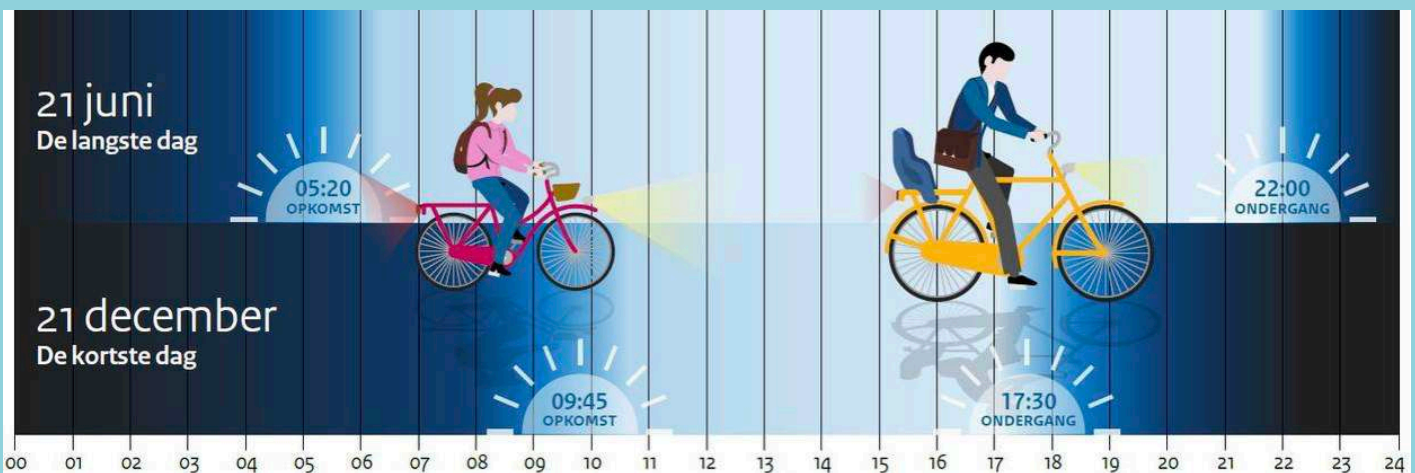
1. Zomertijd en wintertijd, de klok twee keer per jaar verzetten

Er verandert niets. Op 21 juni komt de zon dan om 05.20 uur op. En gaat rond 22.00 uur weer onder. Op 21 december komt de zon dan om 8.45 uur op en gaat om 16.30 uur weer onder.

2. Altijd zomertijd

In de zomer verandert er dan niets. Op 21 juni komt de zon dan om 05.20 op. En gaat rond 22.00 uur weer onder. In de winter wordt het dan een uur later licht. En gaat de zon een uur later onder. Op 21 december komt de zon dan om 09.45 op (in plaats van om 08.45 uur) en gaat om 17.30 uur weer onder (in plaats van 16.30 uur).

3. Altijd wintertijd

In de winter verandert er niets. Op 21 december komt de zon dan om 08.45 op. En gaat rond 16.30 uur weer onder. In de zomer wordt het dan een uur eerder licht. En gaat de zon een uur eerder onder. Op 21 juni komt de zon dan om 04.20 uur op (in plaats van 05.20 uur) en gaat om 21.00 uur weer onder (in plaats van 22.00 uur).

Bronnen: NTL en Rijksoverheid

KINDERPORTRET

Voornaam

Sonny

Lievelingsspel

Heel veel spellen op de mobiel

Lievelingsdier

alle dieren

Hobby's

zwemmen

Lievelingsplek op de tuin

Overal waar opa is en het klimrek in de speeltuin

Dit koop ik in de kantine

Ik mag nog niet naar de kantine

AANBOD

Abonnement op Ons Buiten

Geniet je (als niet-tuinder) ook zo van ons kwartaalblad Ons Buiten? Neem dan nu een abonnement! Je ontvangt vier nummers per jaar voor € 17,50.

Stuur een e-mail naar redactie@ons-buiten.nl met daarin duidelijk je naam, adres en postcode. Dan ontvang je zo spoedig mogelijk onze betaalgegevens. Zodra je hebt betaald, ontvang je het eerstvolgende nummer en gaat je abonnement in.